

	Heerlen	17	15
	Schinnen	17	43
30	Schinnen	—	10
	Ospelerpeel	17.30	150
31	Ospelerpeel	5.30	50
		6	50
	pleisterend		
	tot 9		35
	pleisterend		
	tot 9.30		300
nov.			
1	Schinnen	18	200
2	Ospelerpeel	8.30	18
		8.45	60
		9.30	50
	Pepinusbrug	15.30	60
3	Ospelerpeel	9.30	37+38
	Schinnen	15.15	50
		16.15	35
30	Ospelerpeel	10	groep

Tenslotte liet Br. Arnoud de drie inlandse modderkruipers zien, over welke dieren hij uitvoerig vertelde. Wegens plaatsgebrek moet dit blijven liggen tot het volgend maandblad.

NAUWERE SAMENWERKING TUSSEN ONS GENOOTSCHAP EN HET INSTITUUT VOOR NATUURBESCHERMINGSEDUCTIE

In het jaarverslag over 1962 sprak onze secretaris over de grote activiteiten van het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie (I.V.N.) in ons gewest: Er worden als maar nieuwe afdelingen opgericht, en er werd een gidsencursus gegeven, die tot gevolg had, dat op 16 november aan 29 cursisten het diploma Natuurgids kon worden uitgereikt. Tot de gelukkigen behoorden een groot aantal natuurwachters, consuls van de A.N.W.B., en gelukkig ook enkele leden van ons genootschap. Er zijn namelijk nog al wat natuurliefhebbers in Zuid-Limburg lid van het I.V.N. en van het N.H.G.!

Op 29 november j.l. werd een vergadering gehouden door het bestuur van het distrikt Limburg van het I.V.N., met als punt van bespreking o.m. samenwerking met het N.H.G. en het Limburgs Landschap (L.L.). Op deze vergadering is het N.H.G. vertegenwoordigd door onze secretaris, terwijl namens het L.L. aanwezig was de rentmeester van de stichting, de heer Christiaens.

Alle aanwezigen waren het er over eens dat het zeer gewenst was tot samenwerking te komen. Onze secretaris heeft dit op de volgende wijze verdedigd: Alle drie de organisaties doen aan natuurbescherming; men wekt de leden op, de mooie natuur van ons gewest zoveel mogelijk te ontzien. Daarvoor is op de eerste plaats kennis nodig van het terrein, van zijn flora en fauna. Deze inventarisatie geeft uitsluitsel over de wetenschappelijke waarde van een bepaald gebied; het ligt vooral op het terrein van het N.H.G. hiervoor te zorgen. Wordt een waardevol terrein bedreigd dan zal het L.L., en anders het Staatsbosbeheer (S.B.B.) proberen het in bezit te krijgen. Om een zo groot mogelijk aantal mensen van het nieuw verworven bezit te laten profiteren zijn excursies in het gebied nodig. Deze worden voor de eigen leden en contribuanten georganiseerd. En nu is het de typische taak van het I.V.N. die belangstellenden op te vangen die van geen enkele organisatie lid zijn, en toch belangstelling hebben voor zo'n natuurobject. Ook op de terreinen van het S.B.B. zou door het I.V.N. mooi werk verricht kunnen worden in de vorm van door gidsen van het I.V.N. geleide wandelingen. In de praktijk zullen geen scherpe grenzen getrokken kunnen worden tussen de werkterreinen van de drie of vier organisaties. Zij overlappen elkaar. Daaruit volgt dat samenwerking noodzakelijk is.

Om tot een zo gunstig mogelijke vorm van samenwerking te kunnen komen biedt het distriktbestuur van het I.V.N. een bestuurszetel aan voor een vertegenwoordiger van het N.H.G., van het L.L., en zo mogelijk ook voor het S.B.B. Daarnaast zal een excursiecommissie worden gevormd, die de activiteiten op natuurhistorisch gebied in Zuid-Limburg zal coördineren.

Verder werd gevraagd tot uitwisseling te komen van publicaties, zodat de nodige gegevens te allen tijde beschikbaar zullen zijn.

In januari start in Heerlen een nieuwe cursus voor opleiding van gidsen, wederom onder leiding van de heer van Nieuwenhoven. Men heeft geen lid te zijn van het I.V.N., noch van enige andere organisatie om aan deze cursus te kunnen deelnemen. De deur staat wijd open voor iedere liefhebber die al enigszins georiënteerd is op het gebied van de natuurstudie. Leden van ons genootschap, die zich in de toekomst be-

schikbaar willen stellen voor het leiden van gezelschappen in een van de vele mooie natuurerreinen in ons gewest wekken wij gaarne op tot deelname. Men dient zich te melden bij de secretaris van het I.V.N., gewest Limburg, Aca-ciastraat 9, Brunssum.

DE VEGETATIE VAN HET BOVENSTE BOS.*)

door Victor van BOVEN

Het Bovenste Bos, dat sinds 1961 in het bezit is van de Vereniging tot Behoud van Natuur-monumenten bestaat uit Gulpenskrijt waar het eikenhaagbeukenbos op voorkomt en daarboven het eikenberkenbos waarvan de bodem uit vuursteen eluvium bestaat. Van de oorspronkelijke beplanting is door verwaarlozing en afstorting weinig meer overgebleven. We zien nog slechts enkele orchideeën en vaste planten, die nog echte kalkplanten zijn.

Ondanks dat is er voor dit bos nog veel enthousiasme, dat het waarschijnlijk te danken heeft aan zijn prachtige ligging en zijn mooi begroeide bermen die de brede paden door het bos afzetten.

Het Bovenste Bos wordt bij de ingang als het ware afgezet door *Clematis vitalba* (Wilde bos-rank) en *Viburnum opulus* (Gelderse roos).

Deze zijn wel het mooist in de herfst, doordat de scharlakenrode vruchten van *Viburnum opu-lus* prachtig afsteken tegen de haarkronen van de vruchthoofdjes van de *Clematis vitalba*. Bij

het ingaan van het bos ziet men direct de afstorting, die ontstaan is, omdat het onderste ge-deelte zeer sterk helt. De planten zijn helemaal doorwoekerd. Ook hier ziet men weer *Clematis vitalba*, waarvan de takken als ware lianen van-uit de bomen naar beneden hangen.

Doordat het Bovenste Bos nogal verwaarloosd is vindt men niet alle planten meer zoals E. Hei-mans dit in zijn boek „Uit ons Krijtland” beschrijft.

De flora is het rijkst op de taluds bij de in-gang. Hier treft men onder meer aan *Vinca minor* (Maagdenpalm), *Geranium robertianum*, (Robertskruid), die vrij algemeen is en die we niet tot de kalkflora rekenen. Ook *Myosotis silvatica* (Bosvergeet-mij-nietje) vinden we hier, vooral bij de ingang. *Anemone nemorosa* (Bos-anemoon), *Ranunculus ficaria* (Speenkruid) en Ereprijs. Ook *Polygonatum multiflorum* (Veel-bloemige salomonszegel) kan men hier vinden, zowel op de taluds als in het bos zelf. De speci-fieke Krijtplant *Sambucus ebulus* (Kruidvlier) (zie „Uit Ons Krijtland”), een mooie laaggroei-ende vliersoort, die geen houtige stam krijgt, maar een kruid blijft, heb ik hier niet meer gezien.

Bij het ingaan van het bos rechts, wordt de bodem bedekt met *Hedera helix* (Wilde klimop), maar hier zonder *Allium ursinum* (Daslook), zoals die zo prachtig voorkomt in het Eiken-haagbeukenbos van het Bunderbos, waar de das-look tussen de wilde klimop groeit, waardoor de witte bloemdekbladeren prachtig afsteken tegen

Bosrank, *Clematis vitalba* L.
Fotoarchief De Wever.

Wilde kamperfoelie, *Lonicera periclymenum* L.
Fotoarchief De Wever.